

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Augustus' 21-dikén 1821.

P o r t u g a l l i a.

A' külső dolgokra ügyelő Minister Gróf Barbacena' történetét, mellyet röviden már említettünk, bővebben így írják-le a' Párisi Ujságok a' Lisbonából Julius' 18-dikán indúlt levelek után: —

„Ferreire-Borges nevű Képviselő a' Cortesek' gyűlésében Jul. 16-dikán formaszérentvaló módon elvádolta ezen Ministert, az az, valóságos Vádoló-írást adott-be ellene a' gyűlés' Cancellariájába, melly írásnak foglalata az, hogy ezen Minister a' Constitúziás Systema ellen fegyvert viselt, 's a' Constitúciónak első fundamentumaira csak nagyon későre 's akkor is csak mintegy kényszerítve esküdött-meg: 's még is most a' külső dolgokra ügyelő ministerséget viseli ezen terhes időkhben; már 12 napja, hogy ezen hivatalában van, és még eddig az idegen Udvarok' Követeiknek, kik a' Lisbonai Udvarnál meghiteleztetve vagynak, azt, hogy a' Király a' Constitúzióra megesküdött, 's hogy ő Felsége a' dolgok' új rendéhez függéssel viseltetik, tisztiképpen meg nem jelentette. — Egy más Képviselő pedig ugyan ezen ülésben 's ugyan ezen Minister ellen felállván, azt mondotta felölle, hogy az Országglószék' Ujságának megtiltotta az ő engedelmé nélkül a' Király' megérkezésének körülállásairól valamit kihirdetni. — A' gyűlés tehát mind ezekre nézve meghatározta, hogy a' Ministert maga' elejébe hívassa, a' ki azonnal megjelenén,

ezen két kérdéseket intézte hozzá a' gyűlés' Elölülője: — 1) Megjelentette-é a' Lisbonában lakó idegen Követeinek azt, hogy a' Király oda Brasiliából vissza érkezett 's a' Constitúzióra megesküdött? — 2) Igaz-é az, hogy ő megtiltotta az Országglószék' Ujságának, hogy a' Király' megérkezéséről 's a' Constitúzióra lett megesküvéséről, az ő engedelmé nélkül a' maga' Ujságleveléibe semmit be ne tegyen? — A' Minister ezen kérdések közzül az elsőre azt felelte, hogy az olly Udvarok' itt lévő Ministereinél és Követeinél, kik a' Lisbonai Udvarnál meghiteleztetve vagynak, ezen tárgyról már megtette a' szükséges tiszti jelentést — a' mi pedig a' második kérdést illeti, ez eránt úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy, mivel ezen Ujság a' maga leveleibe némelykor nagyon gyáva tudósításokat is felvett, tehát ő (a' Minister) szükségesnek találta, ezen Ujságnak olly méltóságot adni, a' melly egy Ministeri Ujsághoz illik. — Az után azt kérdezte Ferreire Borges a' Ministertől, hogy micsoda idegen Követeik vagynak már nállok meghiteleztetve, és kik nincsenek meghiteleztetve? A' Minister úgy felelt: hogy a' Prusszus és Dánus Követeik meghiteleztettek; a' Spanyol Követ csak most adta-be meghitelező levelét; az Orosz, Anglus, és Francia Követeik pedig még semmi meghiteleztetést nem kaptak Udvaraiktól. — Ezzel kivették a' Ministert a' gyűlésből ennek azon Titoknokjai, a' kik által oda bevezetett vala.

A' Királynak Lisbonába lett viszszerkezésétől fogva a' Cortesek' gyűlésének Királyi ő Felsege eránt kimutatott magaviseletéért, általában, illy békételenkedő eléadást adott ki Párisban Aug. 4-dikén a' Gazette de France: —

A' tegnapi Constitutionel, így szól a' Gazette, felettébb való módon magasztalja a' Portugallus németet azért, hogy miként fogadta a' maga Királyát, 's azt mondja ezen népről: „hogy illy rövid idő alatt mind azokkal a' Politikai „igasságokkal, mellyeket a' tapasztalás a' „szabad Státusokban nemzetiekké tett va- „la, nagyon megesmerkedett. Minden e- „zén Országban kijövő Ujságlevelék ki- „mutatják azt a' nagy elmésséget, mellyel „ezen nemzet bír.“ — Valóban nem tagadhatni, hogy az a' nép, melly a' revolú- „ciónak piaczára kiáll, nagyon jól kezdi „azt, ha a' maga Királyának még azt az „órát is elejébe szabja, a' mellyen neki a' „maga Országába lejendő kiszállás meg- „engedtetik; ha őtet arra kényszeríti, hogy „azon Constitúzióra megesküdjék, a' melly „még meg sincs készülve; ha őtet a' maga „barátjaitól, tanácsloítól elválosztja, azért, „hogy köztte, mint egy egyetlen személyly „s egy revolúziós nemzet között, a' játé- „kot annyival is könnyebbé tegye; — 's a' „Portugallus Corteseknek ezen magavisele- „te valóban megérdemli, hogy a' Constitu- „tionel által magasztaltassék, mert ez, bü- „nös is, gyáva is. Gyávaság, ha az „ember Constitúzionális Országlást akar „megfundálni, a' Királyi méltóságot meg- „tagadni, őtet a' dolgok' természeti folya- „matjával ellenkező állapotba helyheztenni, „olly állapotba, a' melyhezképpest, vagy „a' melly miatt, sem az ő egyenessé- „gében nem bízhatni, sem az ő gyenge és elnyo- „módott állapotjában, a' melyben minden „eránta mutatódó hódolás meggyalázó csú-

folódás, eránta egyenességgel viseltetni, lehetetlen. Gyávaság azt kívánni, hogy a' Királyságnak a' maga része kiszabadtas- sák; mivelhogy az az Erő a' tulajdonkép- penvaló Ur és Fejedelem, melly a' többeknek a' magok részeit kiosztja; és ha a' Király sem nem Ur sem nem Fejede- lem, úgy semmi sem. Gyávaság minden principumokat annyira megtagadni, hogy magatokat azzal a' jussal birni gondoljátok, hogy a' Királynak a' maga' részét ki- szabhassátok, és ezt olly csekély módon cselekszitek, hogy ő azt, titkos fentartás nélkül el ne fogadhassa. Ezen utolsó meg- jegyzés pedig Liberális embertől származott; mert mi ezt Lanjuinais Urtól költsönöztük. Gyávaság továbbá arra kényszeríteni egy Királyt, hogy egy Lejendő Constitúzióra, előre megesküdjék; mert a' józan okosságnak legeggyűbb ideái tanitanak bennünket arra, hogy lehet- lenség legyen helybehagyni valamit, a' mit nem esmerünk. Arra megeskünni, hogy mindent elfogadunk, a' mit vala- melly gyűlés csinálni fog, annyit tesz, hogy nem csak önn' hasznunkat, hanem önn' ítéletünket is elesküszsük (vagy világosabban, hogy önn' hasznunk vagy önn' ítéletünk ellen esküszünk meg); annyit tesz, mint a' tanácskozási, követke- zésképpen az Országlási justól, az Országlót megfosztani; mert szabad tanács- kozás nélkül semmi Országlás nem gondoltatható. Az a' gyűlés tehát, melly a' Királytól egy illy esküvést kívánt, őtet egy csupa passivus, szenvedő, álla- potra helyhezette; őtet nem csak Kirá- lyi, hanem emberi méltóságából is kivet- kezette, minthogy megfosztotta azon ha- talmától, hogy vizsgálódjék, az által, hogy arra kényszerítette, hogy valamit minden feltétel nélkül helybehagyjon. És ha ezen dolog valakinek igen keménynek lenni

látszana, arra kérjük, hogy jegyezze meg, hogy e' csakugyan csupa igazság. Nem a' mi szavaink kegyetlenek azon Felső Személyre nézve, a' ki illy kemény próbakra kitétetetik, hanem a' Lisbonai Cortesek. Az öök azon Monarkha eránt bizonyított magokviselete, a' ki szereteti és békességi hajlandósággal tért vissza a' maga' népének kebelébe, felháborítja az elmét. Mi itt legkisebb tartózkodás nélkül minden egyenes gondolkodású, akár melly Politikai Religióra tartozó embereknek, lelkiismeretjekre apellálunk; e' nem olly mód, mint Franciaországban és Angliában a' Constitúciónak igaz barátjai, az alattvalók és Országlók között való állapot elrendeltetni jónak tartják, s' kívánnák. Kérdezzétek meg a' Pitt' és Burke' árnyékaikat, és a' Parlamentumnak minden nagy embereit, és meg fogjátok hallani, hogy micsoda ítéletet fognak öök mondani a' Lisbonai Corteseknek elmésségéről s' micsoda nevet fognak annak adni. Mineműnk a' világon találtató minden nyelvekben olly szavak, mellyek által a' Királyra nézve a' Lisbonai Cortesek által behozatott dolgok' állapotját ki lehetne fejezni; mert minden nyelvekben, Királynak lenni annyit tesz, mint parancsolni (egy vagy más módon), nem pedig vakon engedelmeskedni; Király lenni, azt teszi, hogy valamely népen országlani, nem pedig annak országlása alatt lenni; Fejedelem lenni pedig nem azt teszi, hogy a' mások akarata alatt lenni, hanem másoknál feljebb állani, felsőbb lenni. A' Portugalliai Liberálisok által behozatott Országlási Egygyesület tehát, egyáltalában ellenkezik a' természettel. Öök a' Királyt és a' Népet, csudálatos, erőszakos, következhéppen azzal a' bizodalommal és szeretettel, melynek minnyájoknak egymás eránt fennálló környűllásaikban uralkodni kel-

lene, egészszen ellenkező állapotba helyeztették. A' dolgoknak illy állapotja nem azt bizonyítja, hogy Portugalliában valamely szerencsés kifejtődések adták volna magokat elé a' dolgokban; a' társaságok tökéletesülése, s' a' népeknek boldogittatása semmi elemenetelesülést nem várhatnak a' dolgoknak illy hibás s' illy esztelen összealkotásától; ezen Országtól minden nemes ember, minden szabadság' barátja, úgy elfordítja szeméit, mind az undokságokkal telyes cselekedeteitől el szokta fordítani. Ezen nemzet mostanában nagyon szomorú nézőjáték gyanánt szolgál másoknak a' világ' theatromán; a' tanító resultátumok pedig későbbre fognak következni. —

A' Constitutionel (így folytatja szavait a' Gazette), azon Cikkelyt, a' melly nekünk ezen eszmélődésekre alkalmatosságot szolgáltatott, ekképpen rakasztja be: —

„Ez a' derék Fejedelem, csak szívének megelégedése a' az igazság' szavaira halgatván, örömmel elfogadá azon Constitúziót, a' melly mostanában fog vitatás alá vétettetni; s' a' (Portugallus) nemzet' sorában elől állván megerősítette és elősegélli minden kezébe adattatott Constitúziós eszközök által azon intézeteket, mellyeket a' Portugallus Törvényhozók a' Király' boldogságára nézve megtehettek.“

Valóban nem tudhatjuk (ezek a' Gazette' eszmélődésének utolsó szavai), mi az ingerlőbb és boszszantóbb a' Constitutionelnek ezen kifejezéseiben: azon Fejedelem' dicsértetésebeli keserű Ironia-é, a' ki minden autoritásától megfosztatott; vagy pedig azok a' nagy hazugságok, mellyek a' felhozott periódusnak minden kifejezéseiben találatnak. Hamisság, hogy a' Portugalliai Király az igazság' szavára halgatott volna, akkor, midőn a' Portugalliai

Constitúciónak igazságtalan és tyrannusi előfundamentumait elfogadta; ő ekkor csak az erőszak szavaira halgatott. Hamisság, hogy ő a' jövődébéli Constitúziót örömmel fogadta volna el; örömmel csak azt fogadja-el az ember, a' mit jónak lenni megesmér; és az a' mód, a' mint magokat a' Cortesek eddig a' Királyt éránt viselték, nem sok jó jövődöt ígér néki illy kútföböl. Hamisság, hogy ő az ezen Constitúcióna lett megesküvéskor a' nemzet sorában elől állott volna. Sőt ellenben csak a' revolúciónak székeréhez lánczolta magát, a' nélkül, hogy valamelly Hatalmasság által vezéreltethetne, vagy onnét hátra vonattathatna. Hamisság továbbá az is, hogy a' Királyt, a' Cortesek által elévettetett minden intézeteket, minden kezében lévő Conslitúziós eszközök által elősegéll; mert nem hagyott a' Constitúzió az ő kezébe telyességgel semmi efféle eszközöket. Hamisság végezetre, hogy mind ezek az intézetek a' Királynak boldogtatására nézve tétettettek volna; ezek mind ő ellene intéztettek; mind ezek az ő mindentől lejendő megfosztattatására 's az ő meggyengítettetésére czéloznak. Egy Királynak, ki már bizonyos tekintetben minden autoritássától megfosztatott, azt mondani: Hogy ez az ő jóvára történik — egy olly gyáva csufolódás, melytől még az útonálló tolvaj is megkiméli legalább azt a' szegény útast, a' kit már minden vagyonától megfosztott.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Londoni Ministeri Kurirban ezek találtnak a' Királynéről: — A' Királyné ugyan még meg nem halt, de jobbulás nélkül beteg. Belső részeinek gyuladás által követtetett megdugulása miatt szenved. A' betegségéről Augustus' 4-dikén délben

kiadatott (és így a' legújabb) Orvosi jelentés e' volt: „Királyné ő Felsége ma reggeli 6 órától fogva mély álomba' merült; betegsége syntomáji, most is mind azok, a' mellyek eleinten voltak.“ — Most estve (ez a' tudósítás estve indult) ő Felségének ismét halálát hirdetik, de mi ezért még most nem vállolhatunk kezességet. Doktor Lushington (az a' törvényes személy, a' ki ma el nem távozott az ő Felsége' szobájából) most estve egy irást mutatott elé a' Fő Cancellariusnál, a' melly szerént semmi remenség nem volt ő Felségének életben lehető megtartathatásához. Négy leg-hiresebb Orvos Doktorok gyógyítják ő Felségét, kiknek neveik: Maton, Wawren, Holland, Ainslie, a' kik el nem távoznak ágya mellől. Aug. 3-dikán 4-szeri érvágás által 66 uncziányi véret bocsátották ki; heves ferdökben is feresztették; 's végre eleven kényesöt is adtak-bé, a' melly leg utolsó orvosság az illy nemű nyavalyában, de semmi kívánt következését nem szemlélték. Mikor megmondták a' Királynénak, hogy halálos veszedelemben forog élete, minden megháborodás nélkül halgatta. Mindenben az Orvosi Kar' rendelése alá adta ugyan magát, hanem egyszerűs mind megmondta az Orvosoknak, hogy maga már minden orvosi segedelmet sikeretlennek tart.“

A' következőket is ezen Ministeri Kurir írja: — Midőn a' Királyt a' maga Irlandiába lett evezése közben a' Spitheadi kikötőhely' öblibe megérkezhén, azon Kameel nevű szállító hajóra, melly a' Bonaparte' Udvarnokjait Szent Ilona szigetéről oda hozta, Keppel nevű Camerariusát 's még néhány bizott embereit által küldhén, Gróf Bertradrénak 's a' több útasoknak egészsége felől nagy lebecsátkozással tudakozást tétetett — 's azután a' Portsmouthi Kommandáns 12 evező - lapátos

csajkjáján a Bonapartéhoz tartozott minden elékelőbb személyek a szározra kiszállítottak, s az ott készen várokozó szekerekre ülven, a Szent György nevű vendégfogadóba vitették, a hol Admirális Whitsied's a Felesége, több más tengeri tisztekkel együtt, kik közt olyanok is találattak, kik az ő Szent Ilonára lett szállítatásukkor vélek együtt a Northumberland nevű lineahajón voltak, látogatásokra mentek. Az útasok mind mély gyászban vagynak; Gróf Bertrand nagyon kedvetlen. Az ő felesége azon fűzfának, melly alatt Bonaparte eltemetve fekszik, néhány ágait, nagy fazakakba, mellyek ugyan azon fűzfa alól vétetett földel töltek meg, plántálván, s ezek mind megfogaván, élhozta.

Az Irlandiai Ujságlevelék azon kérészeknek leírásával voltak tele, mellyek ott mindenütt a Királynak fogadtatására készítettnek. Mindenütt írták a köszöntetésére való szerencsétetéseket is. A Dublini Univerzitas olly vendégséggel készült megtisztelni ő Felségét, melly a maga fényessége által minden eddig láttatott vendégségeket fellyül muljon. Julius 30. dikán az egész Protestánsokból és Catholicusokból álló Dublini közönség öszszegyülekezvén azt határozta, hogy ő is egy nagy vendégség által tisztelje meg a Királyi Felséget, s hogy a vendégségnek elintézésére 30 Czerimoniamesterek nevezessenek ki, még pedig olly intézettel, hogy a 15 Protestánsokat a Catholicusok a 15 Catholicusokat a Protestáns Polgárok nevezzék ki.

Lincolnban a salak-nép rút dolgot követett el a koronázás napjának estvén; azon házba, hol a város elékelő polgárai vendégeskedtek, berontott, s a Polgármesternével együtt sok elékelő aszszonyságokkal ocsmányúl bánt, úgy hogy

végre a csendességnek helyreálltathatása végett a támodási Aktát fel kellett olvastatni, s fegyveres erőt kellett odavattatni. —

A Királynak Irlandiába lett útnakindulása előtt Esterhazy ő Herczagsége vendégséget adván, abban a Király, a Yorki Herczeg és Wellington, Austriai Feldmarschall formaruhában jelentek meg.

Az Observer nevű Ujság arra a szerencsés gondolatra jutott, hogy a koronázási cerimoniákat réz-metzetekkel és minden ott eléfordult környülállásokkal adjaki. Két sűrű árkusra telt a munka, s két réz-metzet találtatik mellette — és hogy melly kapsi volt, meg lehet abból itélni, hogy 54,750 exemplárt avvagy 100,500 árkust adott el belölle, árkussát 12 garasnál valamicskével drágábban adván. Az Országlószéknek is nagy hasznot hajtott belölle, minthogy 1825 font Sterlinget (csaknem 2000 forintot) kellett a papirosnak megstenpeleztetéséért fizetni; 219 Rizma papiros ment fel a munkára.

A Tunisi Dey nem régen, talám tavaly, egy nyostény Oroszlányt küldött az Ánglus Országlószéknek ajándékba, melly az Exeteri vadas kertben tartatik és arról nevezetes, hogy a napokban megfijadván négy köjköt vetett.

Azon személieknek neveik, a kik Sz. Ilona szigetén a Bonaparte Napoleon Udvarát tettek s most onnét Európába vissza érkeztek, ezek: Gróf Bertrand és Bertrandné, s gyermekeik; Gróf Moutholon; Professor Antomarchi; Páter Vignoli; Marchand, Komornyik; Novarez és Novarezné; S. Denys és S. Denysné; Archambauld Lovászegény; Pierron első Házi-Udvarmester; Courreau második Házi-Udvarmester; Bongé István a Gróf Bertrand szolgája; Chandellier, Szakács; két Chinai Szakácsok; Nichol, Oberster.

Mint ritkaság megérdemlette az Anglus levelekben a megemlést, hogy Al-só-Kanadában Quebecktől nem messze Jun. 12-dikén olly menydörgés volt, 's a' jég olly nagyon hullott, hogy az ott közel, Montmerenci és Chaudiere nevű folyókban találtató vizeséseknek rettentő zugásait nem lehetett hallani; 17 lóth nehézségű jégdarabok hullottak, 's az Abrahám nevű nagy térséget jégmezővé változtatták.

(Montmorenci nevű víz, 50 lábnyom szélességű 's 220 magosságú víz-esést formál, 's úgy ösztetörök az esés által, hogy alatt egy örökkévaló hózivatarinak látszik lenni — Chaudiere pedig 230 lábnyom szélességgel és 100 lábnyom magosságról esik lefelé. — Ezen Abrahám nevű térség arról nevezetes, hogy 1759-ben Sept. 13-kán itt esett-el a' Wolf nevű híres Anglus Generális.)

Belgium.

A' Belgiumi Ujságok szerint nyolcz Camarás Urak, kik minnyájan az úgy nevezett Közönséges Rendek' gyűlése (a' Törvényhozó gyűlés') tagjai lévén, azon vetekedésekben, mellyek mostanság ezen gyűlésben eléfordultak, az új finanziazi Systemának bevételtetése ellen voksoltak, Camerariusi hivataljoktól felfüggesztetvén, ez nékiek illy jelentés által adatott tudtokra: „Egy, e' hónap' (Jul.) 16-dikán költ Királyi rendelés szerént, 's Király ö Felségének meghatározott parancsolatjára, szerencsém van Uram, arról tudósítani az Urat, hogy mostanság, továbbati rendelésig; az Urnak nem szabad az Udvarnál szolgálatot tenni.“

A' Stevenottéra, a' Vrai-Liberal' Redaktorára, a' Brüsszeli Esküdtek' ítélőszéke Jul. 31-dikén olly iteletet mondott, hogy 500 Frank birságot fizessen 's a' tör-

vénykezési költséget is megfizesse. A' bűn, mellyel a' Státus' Prokurátora által vádoltatott, abban állott, hogy nem régen, midőn a' támodás' csiráji egész Európában felelevenülni kezdtek vala, ö is a' támodásnak gerjesztésére czélzott volna.

Hannovera.

Innét ekképpen irtak Aug. 8-dikáról: „A' mi Kegyelmes Királyunk, a' ki Londomból Jul. 31-dikén Irlandia felé útnak indult, Aug. 8-dikán Dublinba érkezik, ott 29-dikig akar maradni, Sept. 4-dikére Londonba vissza akar érkezni, 's 10-dikben ismét útnak indul, hogy egy látogatás által a' Hannoverai lakosok' ohajtásának is eleget tegyen. Útját Brüsszelen és Frankfurton által veszi, 's 26-dikban ide érkezik.

Norvégia.

A' Király Julius' 29-dikén estvéli 6 órakor megérkezett és bemeneteli pompát tartott Christiania városába. Azon 6000 fegyveres emberek, kik itt ezen alkalmatosságra lógert formáltak, kettős sorba állottak, a' melly közt a' bemenetel esett. A' Királyi kastélyban a' Státustanács' tagjai 's az egyéb fő tisztviselők fogadták ö Felségét. — Julius' 30-dikán a' Státustanács 's egyéb Udvarnokok által körülvettette a' Storhingt fogadta a' Király, a' melly in corpore, egész sereggel, jelent-meg ö Felsége előtt. Az Elölölő beszédet intézett ö Felségéhez, a' ki arra maga felelt. Váloszában ezen kifejezéseket jegyzették-meg: „Észak' népei soha sem köszöntöttek egy Fejedelmet is Jó nevezettel, a' ki erőtelen volt; és egy gyenge 's felelmes Princznek zászlóji alatt, a' fegyveres seregek bizodalommal soha se mar-

schiroztak az ellenség felé." — „Legyenek bizonyosok Uraságtok affelől, hogy az én boldogságom Norvégiának boldogságától elváihatatlan.“

(Ezen szó, Thing, régi nevezete Norvégiában minden olly nagy gyűlésnek, a' hol törvények készíttetnek, Királyok választatnak, 's had és békesség határozatnak 's t. Stor pedig nagyot, felségest tesz'. Innét Storlingnek nevezik Norvégiában még most is az Ország Rendjeinek gyűlését, mint legfelsőbb gyűlékezetet.)

Spanyol Ország.

Páter Zaldivárnak olly nagyon pártját fogják a' falukon, hogy még eddig semmi iparkodás által kézre nem keríthették az ellene kiküldetett fegyveresek, pedig azt, hogy ő és a' társai, ámbár egy időtől fogva csendesen láttattak viselni magokat, ezen csendesség ideje alatt sem veszteglettek, mutatja az, hogy azon sergek, mellyek az anti-revolúziós embereknek üldözéséből Cordovába visszahivatattak vala, Julius' 22-dikén estvéli 5 órakor hirtelen ismét parancsolatok kaptak, hogy a' támodók' üldözésére haladék nélkül induljanak - ki.

A' híres Abbate Minuchini Nápolyból Madridba érkezett, hol ötöt a' Barátok 's Atyafiak (Bruderek), mint első azok közül, kik a' magok hazájokban a' revolúzió' zászlóját felemelték vala, nagy elragadtatással fogadták. — Pepe Wilhelm pedig elútozott Madridból Liszónba. Utjában a' Portugallus szélén 5 úti tolvajok megtámolták 's minden pénzétől megfosztották: hanem meghatározták a' Portugallus Cortesek, hogy segédelemmel viseltessenek hozzá, 's kárát is vissza fordítsák.

Francia Ország.

A' Párisból Augustus' 10-dikén indult Ujságlevelek szerént, az Angliai Királyné 7-dikben estvéli 10 órakor meghalálozott.

P r u s z s z i a.

Azon Egygyezést, melly a' Pápa és Pruszszia között az utolsónak Státusaiban helyreállittandó Érsekségekre 's Püspökségekre nézve már megerősített, közlik a' közönséges levelek. Niebuh'r Titkos Státustanácsos Ur küldetett volt Berlinből Romába, 's ő intézte vala el eleintén azon Alkut, mellyet Státus-Cancellarius Hardenberg Herczeg az után, Romában való tartózkodása alatt végre hajtott, 's a' mellyet a' Király is egész kiterjedésében megerősített. Ezen Alkúnak foglalatja szerént a' Pruszsziai Státusokban két Érsekségek 's hat Püspökségek állittatnak fel, úgy mint: a' napnyugotra fekvő tartományokra nézve a' Koloniai Érsekség a' Münsteri, Trieri, és Paderbornai Püspökségekkel, 's a' napkeletiekben a' Gnéseni 's Poseni Érsekség a' Breslauer, Ermenlandi és Kulmi Püspökségekkel. A' mi az Érsekek, Püspökök, Káptalanok, 's Püspöki tisztek' jövedelmeit illeti, ezeránt is gondoskodott Király ő Felsége, 's erről való akaratját illy kegyelmes kifejezések által méltóztatott kinyilatkoztatni: „Azt akarom, hogy illendő, nem mértékfelettlő, de nem is fősvény gondoskodás legyen reájok.“ — Ehez képest a' két Érseknek 's a' Breslauer Püspöknek esztendőnként 12,000 Rénusi Thallérok rendeltettek — 's a' többi Püspököknek Normaszterént való jövedelmeik, szabad lakáson kívül, 8000 R. Thallérokra határoztattak. Ehez képest való mérsékléssel intéztetett el a' több fő papoknak, Felszentelt Püspö-

Káptalanok állanak: Praepostból, Dékányból, részint 8 részint 10 Valóságos, 's 4 vagy 6 Honorarius tagokból, kik mellé 8 Vikáriusok adattatnak, 's a' Püspöki Egyházakhoz tartozó Szolgákból. A' Praelátusok jövedelme 2000 R. Thallértól fogva lefelé 1400-zig, a' Kánonok Uraké 1200-tól fogva lefelé 800-zig határozottatott. Ezeken alól vagynak a' Honorarius Kánonokok 's Vikáriusok. A' papi fizetésekre mind ingatlan jószágjövendelmek szabattattak - ki.

A' maga Romában lévő Követjét Titkos Tanácsos Niebühr Urat a' tölgyfa-leveles második Classisú Veres Sas Rendczimerrel ajándékozta - meg a' Pruszsus Királly.

Ugyan ezen Királyi Felség az itt következő Austriai, szép érdemekkel ékeskedő, fő rangú Tiszt Urakat is Rendczimerekkel tisztelte - meg, úgy mint: Lovasság' Generálisát Báró Frimont Urat a' Veres Sas első Classisú, General Májor Geppert Urat ugyan azon Rendnek második Classisú, Hrabowszky és Saalhausen Oberster Urakat, 's a' Lovasság' Generálisát Báró Frimont Ur Szárny-Adjutánsát Májor Gróf Bellegarde Urat, a' Katonai Érdem-Rendczimerrel.

B é c s .

Itt csak nem példátlan égi háborút értünk e' hónap' 13 - dikára virradó éjjel. Már estvéli 10 - zedfél órakor elborították vala a' fejünk felett lévő levegőt a' rettenő setét fellegek, a' mellyek délről emelkedtek - fel; de a' mellyek nem soká elenyésztek — hanem éjfél tájban másod

tentőbb fellegetek borították - el a' városunk felett lévő levegőt, a' mellyekből végezetre egy óra után valami egy fertályal olly kettős csattanás jött - ki, a' millyenre az itt most élő emberek nem emlékeznek, 's az égi tűz, mind kétszeri megvillámásra a' Schottenfeld nevű külső városban lévő Sz. Lőrincz templomára szállott - le. Az első a' harangozóház' ablaka alatt a' toronyház' ablakán menvébe, mint hozzá lehet vetni, a' templom' vasajtójánál enyészett - el a' folyasónak külömbkülömb részeiben való tekervényes futkosás után. Sokkal veszedelmesebb úton futkosott a' csak kevés szempillantatok múlva a' másik után következett villámolásnak heütése, minthogy a' Plébánusnak a' templom' falával éppen összezeóró házának fedelén ütött - be, 's minekutánna a' papi ház' ablakát 's a' szobában sok üveg (fedő) harangokat 's gipsz képeket összetört, egy könyves almáriumot szeszaggatott, 's a' szoba' pádimentumát a' szobában valátató minden holmikat, azzal a' vakolással, mellyet maga (ezen menkö) a' szoba' boltozatjáról levert, befedte, végre a' szobában okozott puska - por gözzel a' Plébánus Urat csak nem megfullasztotta, a' melly gyanithatóképpen csak azért nem történt - meg, hogy a' Tisztelt Urolly elmebéli jelenlévőséggel birt, hogy a' folyasóra kiszolgáló szobaajtót hirtelenséggel kinyitotta 's az által a' göznek útát csinált, ezen házból a' hátulsó ablakon ki a' házi csengetjü drótján végig, 's végre a' pinczébe vette - le az útját a' menykö, a' hol elenyészett. A' Plébánuson külömben semmi sérelmet nem ejtett.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst - Gallerie. Gebäude Nro. 648).